

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 134

van **DANIËLLE VANWESENBEECK**

datum: 16 januari 2019

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Flanders Investment & Trade (FIT) - Ondersteuning voor de internationalisering van Vlaamse bedrijven

Flanders Investment & Trade (FIT) heeft, naast het aantrekken van buitenlandse bedrijven naar Vlaanderen, als missie om internationalisering en export van ondernemingen in Vlaanderen te bevorderen. Hiertoe biedt FIT allerlei diensten en ondersteuning aan, zoals het stimuleren en ondersteunen van Vlaamse ondernemingsactiviteiten in het buitenland en het verstrekken van financiële stimuli en subsidies ter bevordering van het internationaal ondernemen.

Momenteel bestaan drie subsidietypes:

- financiële stimuli voor activiteiten van ondernemingen, ondernemersorganisaties, clusters en Kamers van Koophandel die bijdragen tot de bevordering van het internationaal ondernemen;
- subsidies voor Vlaamse uitrustingsgoederen met het oog op de exportbevordering;
- subsidies voor structurele ondersteuning van activiteiten van ondernemersorganisaties, clusters en Kamers van Koophandel die bijdragen tot de bevordering van het internationaal ondernemen (partnerships).

In de BO 2019 (begrotingsopmaak) is voor FIT in een werkingsdotatie van 42.365.000 euro (VAK) voorzien. De dotatie voor subsidies bedraagt 13.310.000 euro (VAK). Daarnaast zijn er nog enkele bijkomende budgetten, zoals Europese subsidies en deelnamebijdragen vanwege bedrijven.

1. Kan de minister een jaarlijks overzicht geven van het budget van FIT voor de periode 2014-2018? Graag een jaarlijks overzicht van (VAK):
 - a) de totale middelen;
 - b) de samenstelling van het budget (werking, subsidies, Europese middelen, enz...);
 - c) de effectief vastgelegde bedragen (met onderscheid tussen werking, subsidie, enz...).

2. Via FIT kunnen bedrijven subsidies aanvragen ter ondersteuning van hun ambitie en plannen tot internationalisering.

Kan de minister voor de periode 2014-2018 per subsidietype een jaarlijks overzicht geven van:

- a) het aantal aanvragen voor steun? Graag een onderscheid tussen aanvragen door respectievelijk kmo's, grote ondernemingen, ondernemersorganisaties, enz...;
- b) het aantal goedgekeurde aanvragen voor steun? Graag een onderscheid tussen aanvragen door respectievelijk kmo's, grote ondernemingen, ondernemersorganisaties, enz...;
- c) het totaalbedrag aan toegekende subsidie? Graag een onderscheid tussen aanvragen door respectievelijk kmo's, grote ondernemingen, ondernemersorganisaties, enz...

Graag per subsidietype een onderscheid tussen de verschillende subtypes, alsook een onderscheid tussen de regeling van vóór en na de hervorming van de steunbesluiten.

3. De website van FIT verwees in de loop van eind 2018 naar de quasi uitputting van het budget.
 - a) Hoeveel budgettekort was er in 2018? Graag een overzicht per subsidietype.
 - b) Hoeveel steunaanvragen konden hierdoor in 2018 niet worden gehonoreerd? Graag een overzicht per subsidietype.
 - c) Welk gevolg heeft deze budgetuitputting voor de betrokken aanvragen? Werden deze afgekeurd of wordt dit doorgeschoven naar 2019? Dreigt hierdoor geen intering op het budget voor 2019 of werd dit mee in rekening gebracht bij de budgettering voor 2019?
4. De memorie van toelichting bij de BO 2019 stelt m.b.t. de 'financiële stimuli voor activiteiten van ondernemingen, ondernemersorganisaties, clusters en Kamers van Koophandel die bijdragen tot de bevordering van het internationaal ondernemen': "De kredieten voor deze subsidievorm worden al enkele jaren volledig en vroegtijdig uitgeput."

Hoe kan dit structureel probleem volgens de minister best worden opgelost?

5. Welke overige ondersteuning en begeleiding bieden FIT en VLAIO (Agentschap Innoveren en Ondernemen) aan Vlaamse bedrijven die wensen te internationaliseren?
 - a) Graag een overzicht van de verschillende vormen van dienstverlening en begeleiding.
 - b) Op welke wijze wordt de desbetreffende werking van FIT en VLAIO op elkaar afgestemd?
 - c) Hoeveel bedrijven doen jaarlijks een beroep op deze dienstverlening en begeleiding? Graag een overzicht voor de periode 2014-2018. Graag een onderscheid tussen respectievelijk grote ondernemingen en kmo's.
6. In 2016 werden de FIT-subsidiebesluiten aangepast.

- a) Hoe evalueert de minister op heden de doorgevoerde wijzigingen?
- b) Wanneer zijn de eerstvolgende formele evaluaties van de verschillende subsidies voorzien?
- c) Kan de minister een overzicht geven van de evaluaties die de voorbije jaren werden uitgevoerd m.b.t. de verschillende FIT-instrumenten? Wanneer en door wie werden deze uitgevoerd? Wat waren de algemene bevindingen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Geert Bourgeois (134), Philippe Muyters (188)

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 134 van 16 januari 2018

van **DANIËLLE VANWESENBEECK**

1. Voor de opgegeven periode is voor de werkingsdotatie van Flanders Investment & Trade (FIT) het bedrag van het VAK gelijk aan het VEK.
Voor de subsidies werkte FIT voor de opgegeven periode met vastleggingsmachtigingen (Mac) en was het VAK gelijk aan het VEK.
Bovenop de dotaties en eigen middelen bevatte de totale begroting van FIT nog twee posten die geen invloed hebben op het ESR-vorderingssaldo: "Voorschotten en Leningen" en het "Over Te Dragen Saldo".
Verder kan FIT subsidies die na verrekening terugbetaald worden door de begunstigde, ten gevolge van het Nieuw Rekendecreet, in het lopende jaar aanwenden om nieuwe subsidies uit te betalen.
Het eventuele overschot op de subsidiedotatie (VEK/VAK) wordt bij het afsluiten van de boekhouding overgedragen naar het volgende boekjaar. In het volgende boekjaar kan en moet FIT volgens het Nieuw Rekendecreet dit bedrag aanwenden voor nieuwe aanvragen (= intering op het begrotingssaldo van het vorige boekjaar). Dit bedrag wordt wel in mindering gebracht van de subsidiedotatie.

Het jaarlijks overzicht (VAK) vindt u als **bijlage 1**.

2. a) De subsidies van FIT voor initiatieven ter bevordering van het internationaal ondernemen, voor haalbaarheidsstudies en voor uitrustingsgoederen zijn voorbehouden voor ondernemingen die voldoen aan de Europese kmo-definitie. In de respectieve subsidiebesluiten werd weliswaar een uitzonderingsclausule ingeschreven voor projecten met een uitzonderlijke impact op de Vlaamse economie, maar deze clausule wordt zelden aangewend.

Het jaarlijks overzicht voor de periode 2014-2018 per subsidietype vindt u als **bijlage 2**.

- b) Een overzicht van het aantal goedgekeurde aanvragen voor initiatieven ter bevordering van het internationaal ondernemen vindt u als **bijlage 3**.
- c) Een overzicht van het totaalbedrag aan toegekende subsidies per subsidietype vindt u als **bijlage 4**.
3. a) De beschikbare subsidiedotaties voor het subsidietype '**Financiële stimuli voor initiatieven ter bevordering van het internationaal ondernemen**' is veruit het meest populaire type van de door FIT aangeboden ondersteuningsvormen. De hoogte van deze dotatie is een jaarlijkse inschatting op basis van het gemiddeld aantal aanvragen van de vorige jaren.
Afhankelijk van de algemene economische toestand, specifieke omstandigheden (Brexite) of het actieplan van FIT kan het gebeuren dat de toestroom aan aanvragen hoger ligt dan oorspronkelijk geschat.

In dat geval worden de bedrijven via de website op de hoogte gebracht van het tekort dat gevolgen kan hebben op de behandelingstijd van hun aanvraag.
Dossiers worden echter nooit geweigerd op basis van een budgettaire tekort.

Wanneer het duidelijk wordt dat het budget ontoereikend zal zijn, wordt de procedure ingezet om een verhoging van dit budget te bekomen.

Voor de **andere subsidietypes** is het budget zonder meer toereikend.

- b) Zoals hierboven reeds aangegeven is het dossierbeheer voor de 'Financiële stimuli' een continu proces, waarvoor dagelijks steunaanvragen ingediend worden. Steunaanvragen die ingediend worden tijdens de laatste weken van een kalenderjaar moeten, omwille van de wettelijke procedures, de aan te leveren documenten, en de verwerkingstijd van de dossiers, bijna altijd ter beslissing doorgeschoven worden naar het daaropvolgende kalenderjaar. De laatste jaren worden gemiddeld 400 dossiers (10% van het jaartotaal) op deze manier naar het volgende jaar doorverwezen, wat logisch is gezien de vooropgestelde behandelingstermijn van 60 dagen en het feit dat niet alle dossiers onmiddellijk volledig zijn en beoordeeld kunnen worden. Voor de andere subsidie- en financieringstypes, namelijk uitrustingsgoederen en de strategische partnerschappen stelt dit probleem zich niet.
 - c) Er worden omwille van tijdelijke budgettaire tekorten nooit steunaanvragen afgekeurd. Dossiers die na onderzoek positief worden beoordeeld, worden goedgekeurd in het daaropvolgende kalenderjaar. Gelet op het feit dat omwille van de hierboven aangehaalde elementen dit een jaarlijks terugkerende werkwijze is, leidt dit niet onmiddellijk tot een probleem i.v.m. het budget van 2019 vermits eind 2019 dezelfde werkwijze toegepast wordt richting 2020.
4. FIT monitort voortdurend de verhouding tussen het aantal steunaanvragen en de beschikbare subsidiebudgetten. Door deze aanpak werd er de laatste jaren telkens een extra dotatie toegekend. Dit was het geval in 2018 (750.000 euro) en is ook het geval voor 2019. Op dit ogenblik organiseren FIT, VLAIO en Douane & Accijnzen, samen met een aantal strategische middenveldpartners, een seminariereeks om de Vlaamse bedrijven te informeren en te wapenen tegen de gevolgen van de brexit. Omdat er verwacht wordt dat deze seminariereeks een toename van het aantal steunaanvragen tot gevolg zal hebben heb ik beslist om voor deze subsidielijn 1 miljoen euro extra te voorzien in 2019. Voor het budget 2020 werkt FIT momenteel aan een reeks van maatregelen (verfijning van het subsidiemechanisme, verschuiving binnen de subsidietypes, ...) die een duurzame oplossing moeten aanreiken voor dit recurrent gegeven.
5. a) FIT biedt aan Vlaamse bedrijven die internationaal willen gaan financiële ondersteuning en advies; verspreidt marktkennis; en organiseert acties, evenementen en ook roadshows in het kader van brexit.
- b) Er is regelmatig overleg tussen FIT en het Vlaams Agentschap Innovatie en Ondernemen (VLAIO), waarbij de nadruk ligt op een klantgerichte benadering van de Vlaamse ondernemer die wil exporteren en internationaliseren. Het e-loket voor ondernemers is een mooi voorbeeld van deze samenwerking. FIT en VLAIO zijn ook partners binnen Enterprise Europe Netwerk Vlaanderen, een initiatief van de Europese Commissie dat Europese kmo's ondersteunt en adviseert. Indien een bedrijf internationale ambities heeft, introduceert de adviseur van VLAIO het desgewenst bij een accountmanager van FIT. FIT en VLAIO organiseerden ook drie evenementen samen: CL3: Lunch & Learn; Geld voor groeiers en een infosessie op de FIT exportbeurs.
 - c) Een overzicht voor de periode 2014-2018 gaat onder bijlage 5.

6. a) In september 2017 heeft FIT een uitgebreide evaluatie gemaakt van de hervormde steunregeling.
De algemene conclusie is dat de hervormde steunregeling een zeer populaire subsidielijns is vooral voor kmo's.
De algemene doelstelling om meer bedrijven en dan vooral kmo's én startende exporteurs de stap te laten zetten op het pad van de internationalisering is m.i. meer dan gehaald.
De populariteit van de maatregelen maken het beheersen van het budget een continue uitdaging.
Daarvoor is zoals aangegeven tot nu toe steeds in bijkomende middelen voorzien en wordt momenteel gewerkt aan duurzame oplossingen voor de toekomst.
- b) FIT monitort continu het aantal aanvragen voor de verschillende instrumenten.
Ik ga ervan uit dat FIT, net zoals de meeste andere agentschappen die subsidies en financiering verstrekken, in 2019 een nieuwe formele evaluatie zal maken van de bestaande subsidielijnsen, teneinde de conclusies ervan te kunnen voorleggen aan de huidige of nieuwe regeling.
- c) In de jaren 2015-2016 werd het volledige subsidie-instrumentarium van FIT zeer grondig geëvalueerd in het kader van een algemene optimalisatie-oefening. Hierbij werd onder meer gebruik gemaakt van de input van diverse klantenpanels. In die periode werden verschillende nota's aan de Vlaamse regering voorgelegd, die resulteerden in de nieuwe besluitvorming van 2016 en 2017.
Het BVR van 11/03/2016 voor initiatieven ter bevordering van het internationaal ondernemen werd tot op heden eenmaal formeel geëvalueerd, meer specifiek in het najaar 2017. De conclusies van deze evaluatie werden overgenomen in het antwoord op vraag 6a. Deze evaluatie werd uitgevoerd door FIT.
Een evaluatie van het BVR voor Haalbaarheidsstudies is momenteel zinloos vermits de Europese goedkeuring voor deze subsidievorm afliep op 31 maart 2015 en niet werd verlengd. Bijgevolg werd er vanaf het boekjaar 2015 geen budget voor verbintenissen (Mac) meer uitgetrokken.
Wat het BVR voor Uitrustingsgoederen betreft: dit financieel instrument is sinds 2000 in werking en valt onder "aangemelde steun" bij de Europese Commissie. Elke wijziging van de regelgeving moet voorafgaandelijk bij de Europese Commissie aangemeld worden.
FIT opteert er op dit ogenblik dan ook voor om om het bestaande mechanisme ongewijzigd te behouden.

BIJLAGEN

1. Jaarlijks overzicht (VAK)
2. Jaarlijks overzicht periode 2014-2018 per subsidietype
3. Overzicht aantal goedgekeurde aanvragen voor initiatieven ter bevordering van het internationaal ondernemen (FinStim)
4. Totaalbedrag aan toegekende subsidies per subsidietype
5. Overzicht van het aantal bedrijven dat een beroep deed op de dienstverlening van FIT, exclusief de subsidies